

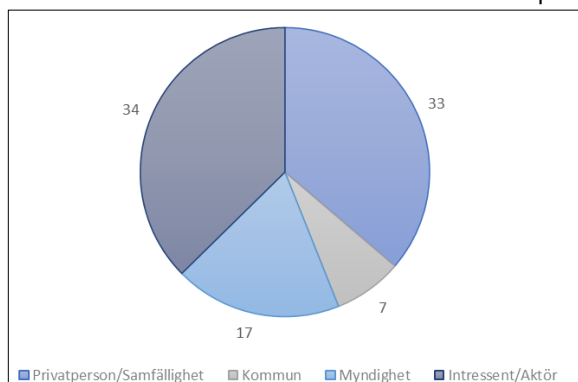
Redovisning av svaren efter första remiss samt ändringar med anledning av remissvaren

Redovisning av remissvar

Med detta dokument önskar vi översiktligt redovisa vilka svar som inkommit samt beskriva vilka åtgärder eller förändringar som har skett i den nya förslaget till havsplan. Några justeringar har även gjorts i dokumentet Karaktäristik för planeringsområdet Åland, i fortsättningen kallad Karaktäristik för kust- och havsområden på Åland (specificeras nedan).

Under havsplaneringsarbetet i enlighet med vattenlagen (1996:61) och EUs havsplaneringsdirektiv (2014/89/eu) tog Ålands landskapsregering fram ett första förslag till havsplan under 2019. I havsplanearbetet ingick bl.a. samråd med berörda parter vid lokala möten, interna diskussioner med berörda avdelningar på landskapsregeringen, konsultuppdrag samt möten med ansvariga myndigheter i angränsande regioner. Första havsplaneförslaget presenterades i slutet på 2019 och remissperioden pågick från den 20 december 2019 till 31 mars 2020. Under remisstiden fick vem som helst (t.ex. aktörer, medborgare, intressenter och myndigheter) lämna remissutlåtanden om förslaget.

Sammanlagt inkom 60 remissutlåtanden. En del av de inlämnade remissvaren var sammanfogningar av flera remissvar. Remissvaren spjälkades upp antingen för att remissvaret innehöll flera moment eller för att remissvaret innehöll utlåtanden från flera respondenter. Efter uppspjälkningen av remissvaren var den totala

mängden remissvar 93. Remissvaren kategoriserades utgående från Typ av respondent (*Privatperson/samfällighet, Kommun, Myndighet, Annan intressent/aktör*) samt Innehåll (*Privatägda/ samfällda rättigheter, Havsplanens täckningsgrad/ detaljeringsgrad, Sociala värden, Natur- eller miljövärden, Ekonomiska värden, Havsplanens påverkansgrad, Saknad/oklar information*: se Figur 2). Vissa remissutlåtanden kunde innehålla kommentarer som berörde flera

innehållskategorier.

Fördelningen av inkomna remissvar var relativt jämt fördelad över olika respondentkategorier - se figur 1. Innehållet var också relativt jämnt utbrett över olika kategorier; de största kategorierna handlade om 'Saknad eller oklar information', 'Havsplanens påverkansgrad' och 'Natur- eller miljövärden'.

Ändringar av havsplanen

Havsplanens utbredning

I remissutlåtandena över det första förslaget till havsplan förekom det en rad frågor och utlåtanden om privata vatten, om inskränkning av den privata rättigheten, samt om vilka områden som borde ingå i havsplanen. En av de största förändringar som har gjorts är att havsplanen är därför att planen numera omfattar enbart allmänt vatten. Inga markeringar i det nya förslaget till havsplan överlappar därför privatägda vattenområden. Vissa verksamheter, exempelvis sjöfart och vattenbruk förekommer förstås även på privata vattenområden, men till den delen är de inte markerade i det nya förslaget till havsplan.

Beslutet att begränsa planen enbart till allmänt vatten togs dels utgående från synpunkterna i remissen (i remissvaren fanns en rad frågor och utlåtanden om privata vatten, om inskränkning av den privata rättigheten, samt om vilka områden som borde ingå i havsplanen), men även utgående från åsikterna i en politisk referensgrupp. Gruppen tillsattes för att ge synpunkter inför det andra remissutskicket. I gruppen satt utvecklingsminister Alfons Röblom (Hållbart initiativ) samt lagtingsledamöterna Jörgen Strand (Moderat samling), Marcus Måtar (Obunden samling), Liz Mattson (Åländsk center) och Mikael Lindholm (Åländsk center). Johan Mörn deltog som representant för Ålands Framtid.

Referensgruppens förslag att begränsa havsplanen utgick från att kommunerna ansvarar för planering av både land- och vattenområden enligt bestämmelserna om kommunöversikt i plan- och bygglagens § 4. Enligt EU-direktivet för havsplanering (2014/89/eu) är grundregeln att medlemsstaterna ska planera sina marina vatten (omfattande såväl kustvatten som utanför liggande havsområden. Bestämmelsen behöver dock inte tillämpas på kustvatten eller delar av kustvatten om det omfattas av en medlemsstats fysiska planering, förutsatt att detta anges i havsplanen.

I havsplanen synliggörs gränsen för de privata vattenområden som finns på Åland. Till de privata vattenområdena hör även fastigheter som ägs av landskapsregeringen och förvaltas av fastighetsverket. Landskapsregeringen har rätt att förvalta användningen av de allmänna vattenområdena.

Fiske

Kartmarkeringarna i det första utkastet till havsplan orsakade missförstånd. Syftet med markeringarna var ett försök att lyfta fram de synpunkter och begränsningar som vattenägarna lyft fram vid de samrådsmöten som hölls inför den första remissen, och inte ett sätt att påverka eller föreslå ändringar av de privata rättigheterna för fiske. Markeringarna baserades på fiskekarta.ax där de privata ägarna eller samfälligheterna hade rapporterat om fiskerätt på de specifika fastigheterna.

Markeringarna för fiske har förenklats i det nya förslaget till i havsplan. Numera markeras den zon utanför 4 sjömilgränsen inom vilket den finska och svenska fiskeflottan får fiska så länge de följer gällande kvoter. Bestämmelser för fiske i allmänna vatten för husbehov och yrkesfiske beskrivs i lag. Fiske på privata vattenområdena finns numera inte markerade i havsplanen.

Kablar, rör och ledningar

I havsplanen har befintliga kablar, rör och ledningar synliggjorts med en schematisk överblick för viktiga anslutningar. Alla kablar, rör och ledningar presenteras inte i havsplanen på grund av säkerhetsskäl, samt för att underlätta kartupplägget. Om alla kablar, rör och ledningar skulle visualiseras på kartan skulle den elektroniska versionen bli överkomplicerad och tung. Således presenteras en lättare och okomplicerad schematisk överblick för viktiga anslutningar i det nya förslaget till havsplan.

Sjöfartsområden

I det nya förslaget för havsplan har noggrannare utredningar gjorts för att markera sjöfartsområden utanför befintliga farled, farledsområden och IMO områden. Markeringarna har tagits fram i samråd med ansvariga riksmyndigheter. Som följd av de föreslås särskilt norr om Åland särskilda nya rutter för sjöfart för att minska konflikt med havsbaserad vindkraft.

Sjöfart förekommer förstås även inom de privata vattenområdena men dessa har icke markerats i havsplanen.

Potentiell havsbaserad vindkraft

Områden för potentiell havsbaserad vindkraft har i det nya förslaget till havsplan fått större utbredning än i det tidigare förslaget. Mer noggrannare och mer omfattande kriterier och analyser samt samråd har lett till att större områden samt nya områden har markerats som potentiellt möjliga att använda för vindkraft. En framtida detaljplanering och projektering för havsbaserad vindkraft kommer att utreda och klargöra mer i detalj konsekvenser för fåglar, marina däggdjur, fiskbestånd, påverkan på botten etc., samt konflikter mellan olika användare.

Vattenbruk / fiskodling

I förslaget till havsplan finns preliminära markeringar för lokalisering av storskalig slaktfiskodling av regnbåge på allmänt vatten. Markeringarna har tagits fram med en preliminär modell i vilken flera kriterier använts för att identifiera de mest lämpliga områdena. Områden som har markerats i förslaget för havsplan visar således mest lämpliga områdena för fiskodling på allmänt vatten enligt de kriterier som använts i modellen.

Modellen kommer att vidareutvecklas i samråd med sektorrepresentanter samt ansvariga myndigheter. Modellen kan inte användas i nuläget vid tillståndprocesser och därmed ansvarar verksamhetsutövarna även fortsättningsvis för de uppgifter kopplat till lokalisering som krävs vid tillståndsprövningen enligt gällande lagstiftning.